

Halloween ingen nyhet

Dagen före Allhelgonahelgen - den 31 oktober – 1 november - firas sedan början av 90-talet på sina håll i landet som Halloween-helg. Närmast kommer bruket att med pumpor m.m. celebrera denna helg, som vi importerat från USA. Ursprungligen kommer seden dock från Irland, där man under tidigare århundraden på hösten brukade gröpa ur kålrötter och spöka ut sig. Det var samtidigt en slags skördefest, då det var tillåtet att ägna sig åt uppsluppna upptåg och skämt. Emigrerande irländare sägs ha fört med sig seden till Amerika under 1840-talet, där kålrötterna ersattes av pumpor, vilka urholkades och förseddes med ljus inuti. Där liksom i England klär barnen gärna ut sig till spöken och andra monster.

För oss barn i Flottnäset var dessa seder okända. Ändå hade Halloween redan slagit igenom hos oss barn i Flottnäset. I årgången för 1982 av "Karlskoga bergslag" skrev jag en artikel betitlad "Flottnäset sommaren 1942...", ur vilken jag citerar:

"Kvällarna blev mörkare. Någon vecka sedan tivolit brutit upp gick mina trillingsystrar, jag och ett par av kusinerna i granngården ner till Flottnäs-parken. Vi fortsatte förbi festplatsen, ner till ängen och skogen bakom den, som var inhägnad av en gårdsgård med "grind" eller "lee" (horisontellt liggande stolpar som drogs åt sidan) och där "Olle på Åskullens" kor brukade beta. Vi visste att Olle hade ett rovland där. Och vi hade tur, rovarna fanns fortfarande kvar i jorden. Vi tog med oss de största rovor vi kunde hitta. När vi kom hem gröpte vi ur dem, gjorde ögon och munnar. I de följande mörka ljumma kvällarna traskade vi sedan på den oupplysta Flottnäsvägen med de mörklagda husen på båda sidor och med varsin ficklampa gömd i de urholkade rovarna. Då och då tände vi dem och svängde våra rovor, som på mötande måste ha gjort det groteska intrycket av dansande dödskallar - det var i varje fall det som var meningen."

På tal om att spöka ut sig... Mina trillingsystrar blev senare anställda som kioskbiträden i Sunds kiosk vid Örebrovägen. På kvällen stängde kiosken kl. nio. En gång inväntade jag min syster Ingrid i en liten skogsdunge, som låg mellan vår tomt och en fasters bostadshus. Genom dungen gick en genväg som vi brukade använda när vi gick upp till Brickegården. Jag stod gömd bakom en lekstuga med ett lakan i händerna, och när Ingrid kom gående och öppnade grinden till skogsdungen rusade jag fram med lakanet över huvudet. Gissa om det blev fart på Ingrid! Hon försvann springande på stigen mot vårt hus medan jag kom efter, mycket road av det spratt jag utsatt henne för.

Nils Bergius